

בענין:

1. הועד לפיתוח כפר עקב, סמיראמיס
2. ד"ר ח ברכאת ת.ז.
3. מ הניני ת.ז.
4. ג' חדר ת.ז.
5. ח שתאדה ת.ז.
6. מ עבדאללה ת.ז.
7. מו מטר ת.ז.
8. פו אמטיר ת.ז.
- פו מחפוז

כולם מכפר עקב - ירושלים
ע"י ב"כ עוה"ד מוחמד דחלה
ו/או סוהאד תמוד ו/או אריג' ח'ורי
מרח' ישי 23א', ת.ד. 1342 ירושלים 91013
טלפקס : 02-6727699 , נייד 050-523910

המבקשים

נגד

מר עמוס ירון
המנהל הכללי של משרד הבטחון
הרשות המוסמכת מכוח חוק להסדר תפיסת
מקרקעים בשעת חירום, התש"י 1949

המשיב

בקשה דחופה למתן סעד זמני

כבוד יו"ר ועדת הערעור, מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו זמני במעמד צד אחד האוסר על המשיב ו/או מי מטעמו ו/או כל הבא מכוחו לבצע עבודות חפירה ו/או עבודות בניה ו/או עבודות להקמת מכשול בטחוני ו/או עבודות הכנה לבניה ו/או הקמה של מכשול בטחוני כאמור, במקרקעין של כפר עקב וקלנדיה כמצויין בצו לתפיסת מקרקעין המצ"ב, כנספח א' לבקשה זו, וכמפורט בבקשה זו להלן.

גם אם יבקש כבוד יו"ר הועדה לקבל תגובת המשיב לבקשה זו, הוא מתבקש לתת צו ארעי כמפורט בבקשה זו, וזו עד למתן החלטה בבקשה זו.

כן מתבקש ביהמ"ש הנכבד לחייב את המשיב בהוצאות בקשה זו, לרבות שכ"ט עו"ד ומע"ד כדין.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. בקשה זו עניינה עבודות אשר המשיב ו/או מי מטעמו מתכוונים לבצע לצורך הקמת ניכשול בטחוני, על מקרקעין שלגביהם הוציא המשיב צו תפיסה מכוח חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת חירום, התשי"ז-1949.
2. בין המבקשים מצויים, בין היתר, חלק מהבעלים של חלקות קרקע עליהם מתוכנן להיות מוקם המכשול הבטחוני המצויין בצו התפיסה.
3. ביום 14.8.02 חתם המשיב על צו תפיסת המקרקעים נספח א' לבקשה זו. הצו האמור **לא הומצא** למי מהמבקשים. הוא אף לא הומצא למי מיתר הבעלים ו/או המחזיקים של החלקות אליהם מתייחס צו, ואשר חלקים מהם מבקש המשיב לתפוס לצורך הקמת המכשול הבטחוני המצויין בצו. לפני שבועיים, מספר תושבים מהכפר מצאו העתקים של הצו "מגולגלים" בגדר התיל שליד שדה התעופה בעטרות, והפיצו את השמועה בכפר בדבר תפיסה מתוכננת של קרקעות, וכך נודע למבקשים על העניין.
4. המבקש מס' 1, הוא הועד לפיתוח שכונת כפר עקב. הוא ועד שנבחר ע"י התושבים, ואשר אמון על פיתוח הכפר עקב, ועל קידומו.
5. המבקש 2, הוא תושב כפר עקב, והוא הבעלים והמחזיק כדין של בית הנמצא בח'לת אלקורעאן בגוש 26 חלקה 305. לפי המפה אשר צורפה לצו, המכשול המצויין בצו, פוגע ממש בביתו ובקרקע הבנוי עליה.
6. המבקש 3, אף הוא תושב הכפר עקב והוא הבעלים והמחזיק כדין של בית הנמצא בגוש 26 חלקה 302. לפי המפה אשר צורפה לצו, המכשול "עוטף" את ביתו ואת הקרקע הבנוי עליה.
7. המבקש 4, אף הוא תושב הכפר עקב, והוא הבעלים והמחזיק כדין של קרקע בשטח 22443 מ"ר. המכשול המצויין בצו אמור להיבנות בתוך הקרקע השייכת למבקש, בחלקה הצפוני, ויחתוך את החלקה לשני חלקים, כאשר חלק הארי שלה יהיה מצדו השני של המכשול. משמעות הדבר, שלמבקש זה לא תהיה גישה לחלק הארי של הקרקע שבבעלותו.
8. המבקש מס' 5, גם הוא תושב כפר עקב. הוא גר ומחזיק בבית בשכונת שדה התעופה עטרות, כעשרים מטרים מגדר התיל של שדה התעופה עטרות. המכשול המצויין בצו, "מתנגש" ישירות בביתו ובקרקע הבנוי עליה.
9. המבקש מס' 6 הוא המחזיק כדין של בית הבנוי בחלקה 99 גוש 295. מהמפות שצורפו לצו, לא ניתן לקבוע בוודאות האם המכשול המצויין בצו, "מתנגש" בביתו ובקרקע הבנוי עליה, או רק גובל בו ממש.

10. המבקש מס' 7 אף הוא תושב כפר עקב, והוא המחזיק כדין של בית הבנוי בחלקה 99 גוש 295. גם לגבי מבקש זה, קשה לקבוע בשלב זה, אם המכשול המצויין בצו, "מתנגש" בביתו ובקרקע הבנוי עליה, או שהוא רק גובל בהם.

11. המבקש מס' 8 גר ומחזיק כדין בבית הנמצא בחלקה 6 גוש 29511. הבית מרוחק כ- 40 מטרים מגדר התיל של שדה התעופה עטרות. בבית גרות חמש משפחות המונות כחמישים אנשים. כמו לגבי המבקשים 6 ו- 7 קשה לקבוע בשלב זה, אם המכשול המצויין בצו, "מתנגש", בביתו ובקרקע הבנוי עליה, או שהוא רק גובל בהם.

12. המבקשים יטענו כי ההחלטה על תפיסת הקרקע ובניית המכשול, פוגעת בזכות הקניין של המבקשים. לפי הצו, שטחי קרקע נרחבים אמורים להיתפס ע"י המשיב. תפיסה זו של קרקע ע"פ חקיקת חירום משנת 1949, פוגעת בקניינם של המבקשים, ושל יתר הבעלים של קרקעות באיזור כפר עקב. ההחלטה על תפיסת מקרקעין, גם אם נעשית בהסתמך על חקיקה שהייתה קיימת ערב חקיקתו של חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, חייבת לעמוד בתנאי פסקת ההגבלה שבחוק יסוד כבוד האדם וחירותו. המבקשים יטענו, כי תפיסת המקרקעין כאמור בצו, אינה עומדת בתנאי פסקת ההגבלה בכלל ובעיקר בתנאי המידתיות. המבקשים יטענו כי האמצעי שבו השתמש המשיב, בהיקף ובאופן שבו הוא השתמש, מהווה פגיעה מעל לנדרש בזכות הקניין של המבקשים. המבקשים יטענו, כי בכל מקרה האמצעי שבו בחר המשיב אינו האמצעי הכי פחות דרסטי.

13. בנוסף טענו המבקשים, כי התפיסה לא נועדה לתכלית ראויה, והיא לא נחוצה ודרושה לצורך אחת התכליות המנויות בסעיף 3 לחוק תפיסת המקרקעין בשעת חירום.

14. עוד יטענו המבקשים, כי השימוש בסמכות המשיב לתפוס את המקרקעין נועד רק להסוואה כאילו המדובר הוא בתפיסה זמנית של מקרקעין, בעוד שהלכה למעשה, תפיסת המקרקעין היא הקדמה והכנה להפקעתם. שכן לפי כל הפרסומים, התוכנית הינה להקים מעין גבול או מכשול תמידי, ואילו לפי חוק תפיסת מקרקעין בשעת חירום, שעל יסודו ניתן הצו, המדובר בתפיסה שהיא לכל היותר לתקופה של שלוש שנים. אשר על כן, ברור כי השימוש באמצעי זה, נועד אך להמתיק את הגלולה המרה, ולהביא לידי הקמת מכשול תמידי תוך שימוש באמצעים הדרגתיים, תחילה תפיסה ולאחריה תבוא ההפקעה.

15. יצויין כי בא כוח המשיב, הודיע חד משמעית לבי"כ המבקשים, כי למרות שעל פי החוק לתפיסת מקרקעין בשעת חירום, שעל יסודו ניתן הצו, המדובר בתפיסה מירבית לתקופה של שלוש שנים, הרי אין משמעות הדבר בשום מקרה, שבתום שלוש שנים אלו לא ייעשה שימוש באמצעי אחר, על פי חוק אחר, להפקעת הקרקעות עליהם יוקם המכשול. משום כך, יש לבחון את האמצעי שנקט באספקלריה זו, כמקדמה על חשבון הפקעה עתידית, וזאת בשים לב למהות המכשול, ולתוכניות שפורסמו בציבור לגביו, וכן בשים לב לניסיון העבר, בהם תפיסה זמנית של קרקעות הייתה הסנונית הראשונה להפקעתה בשלב מאוחר יותר.

16. עוד יטענו המבקשים, כי המכשול "מתנגש" עם בתים שכבר בנויים. התנגשות זו, עלולה לסכן את עצם קיום הבתים ואת זכות התושבים למגורים בשלווה, גם אם הבתים לא ייהרסו, שכן משמעות הדבר תהיה בבחינת כליאתם של בתים אלה. בנוסף בתים רבים נוספים, יהיו סמוכים למכשול. דבר זה יסכן את חיי התושבים, יפגע בערך בתיים, ויפר שלווותחיהם וישרה תחושה של חיים בגטו או במכלאה.

17. יתירה מזו, המכשול, אם וכאשר יוקם לפי המצויין בצו, עלול להביא לביתור שטחי קרקע נרחבים של המבקשים ושל תושבי כפר עקב. משמעות הדבר תהיה פגיעה נוספת ומיותרת בזכות הקניין של המבקשים. שכן הקמת המכשול באמצע הקרקעות של המבקשים ויתר תושבי כפר עקב, משמעותה מעבר לתפיסת הקרקע עליה יוקם המכשול, נישול התושבים גם משטחי קרקע נרחבים, אשר הגישה אליהם תיחסם בשל המכשול הבטחוני האמור.
18. לא זו אף זו, הצבת המכשול המצויינת בצו, משמעותה הוצאת עשרות אלפים מתושבי ירושלים, המחזיקים תעודות זהות ישראליות אל מחוץ לתחום המוניציפלי של ירושלים. שכן המכשול שיוצב, יהיה קשיח כמו גבול ואף מעבר לכך. המכשול לפי המתוכנן במפות אמור להשאיר עשרות אלפים מתושבי ירושלים מהצד השני של הגבול תוך שהוא מציב מכשול קשיח בינם לבין ירושלים.
19. ניתוק עשרות אלפי ירושלמים מירושלים יש בו פגיעה קשה בזכויות הבסיסיות של תושבים אלה. תושבים אלה קשורים קשר הדוק עם ירושלים ותושביה, בקשרי משפחה, מסחר, תרבות ועוד. ניתוקם מהעיר ירושלים, משמעותו קריעת משפחות, ופגיעה בזכות הבסיסית של איחוד משפחות. ניתוק זה גם פוגע בחופש העיסוק של התושבים, שכן רוב התושבים האמורים עובדים בירושלים. ניתוק זה, יפגע בזכותם לעבוד ולהתפרנס בכבוד.
20. מעל לאמור, הניתוק יפגע בחופש הדת ובזכויות התרבותיות של תושבי ירושלים. עשרות אלפי תושבים הגרים באיזור שמעבר למכשול, קשורים לירושלים בהיותה בירה דתית ותרבותית, מעבר להיותה מקום עסקים ועבודה. תושבים אלה מגיעים אליה כדי להתפלל במקומות הקדושים המצויים בה, כמצוות דתם, בין אם הם מוסלמים ובין אם נוצרים. יתירה מזו, ירושלים, היא המקום שבו מתנהלים חיי תרבות עשירים, וניתוק תושבי העיר הימנה פוגע בזכויות התרבותיות של תושבים אלה.
21. הצבת המכשול המצויין בצווים, עלול אף לפגוע בחופש התנועה של עשרות אלפי תושבים של ירושלים. חופש התנועה שהוא זכות יסוד בישראל, הועלה לדרגה של זכות חוקתית על חוקת יסוד כבוד האדם וחירותו. המכשול עשוי להוציא עשרות אלפי תושבים אל מחוץ לירושלים, ואף עלול להביא למניעת כניסתם לירושלים.
22. בנוסף יטענו המבקשים, כי המפה שצורפה לצו התפיסה אינה ערוכה כדין, וקיים שוני בקנה המידה שנעשה בו שימוש לגבי המכשול לעומת קנה המידה של המפה בכללותה, דבר הפוגע בזכות התושבים לערער על הצו.
23. בנסיבות העניין, ברור כי מאזן הנוחיות נוטה לטובת המבקשים. שכן אי מתן הצו משמעותו פגיעה קשה בזכויות תושבי ירושלים כפי שצויין לעיל, והוצאתם אל מעבר לגבול קשית, גם בטרם נשמעו השגותיהם וטענותיהם בערעור על צו התפיסה. על כן, בהעדר צו זמני שיאסור על ביצוע העבודות, הרי גם אם יזכו המבקשים בערעור ניצחונם יהיה במידה רבה ניצחון פירוס שכן בינתיים ייבנה המכשול, תוך פגיעה קשה בזכות הקניין של המבקשים, וביתר הזכויות כפי שפורטו ליל.
24. מאידך גיסא מתן הצו לא יפגע במשיב או באינטרס הציבור, שכן הממשלה ויתר הרשויות המוסמכות התלבטו במהלך חודשים ארוכים בדבר הצורך, הנחיצות והיעילות שבהקמתו. משום כך, עיכוב של פרק זמן נוסף עד לשמיעת הערעור, לא יגרום נזק לאינטרס הציבורי, היה ויוחלט לדחות את הערעור.

25. מן הראוי להזכיר כי ליו"ר ועדת הערעורים מוקנית הסמכות להעניק סעד זמני כמבוקש בבקשה זו וזאת מכוח הוראת סעיף 17(ד) לחוק להסדר תפיסת מקרקעין בשעת חירום, שזו לשונו:

"הגשת ערעור על צו תפיסת מקרקעים או צו דיור אינה מעכבת את ביצוע הצו, אלא אם יצווה על כך יושב ראש ועדת הערעור".

26. לבקשה זו מצ"ב תצהיר מטעם המבקש 4 לתמיכה בעובדות המצויינות בה.

27. אי לכך, יהא זה מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

מוחמד דחלה, עו"ד
ב"כ המבקשים

מדינת ישראל
 משרד הבטחון

צו לתפיסת מקרקעים

(ש"מספרו צה-02-07)

לפי חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת חירום, התש"י - 1949

מכוח סמכותי לפי סעיף 4(א) לחוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת חירום, התש"י - 1949 (להלן - החוק), ומכוח ההודעה על מינוי דשות מוסמכת² לפי החוק, ולאחר שהשתכנעתי כי מתן צו תפיסת מקרקעים זה דרוש לשם הגנת המדינה וביטחון הציבור -

אני מצווה בזה על תפיסת המקרקעים המתוארים להלן והעמדתם לרשות משרד הבטחון, אגף אמרכלות משק ונכסים, החל מתאריך 15.8.02, וזאת לצורך הקמת מכשול ביטחוני.

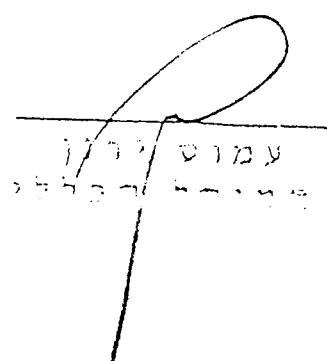
כמו כן, מטעמים דחופים ובהתאם לסעיף 22 (א) לחוק אני מורה בזה שאי בסידתו של הצו לבעלי המקרקעים או למחזיקים בהם לא תעכב את ביצועו.

תיאור המקרקעים:

שטח המצוי בתחום השיפוט של העיר ירושלים בסמוך לשדה התעופה עטרות, כמסומן במפה המצ"ב בצבע אדום ומחולק לגושים ולחלקות בטבלה המצ"ב.

בהתאם לסעיף 17 לחוק רשאי הרואה עצמו נפגע על ידי צו של רשות מוסמכת לערער עליו לפני ועדת הערעור בתוך 14 ימים מהיום שבו נמסר לו הצו, או בתוך 14 ימים מהיום שבו הגיע הצו לידיעתו.

את הערעור יש להגיש לוועדת הערעור בכתב, בשני עותקים, במפורט בסעיף 17 לחוק, ובהתאם לתקנות להסדר תפיסת מקרקעים בשעת חירום (סדרי ערעור) (התש"י - 1950) - לפי הכתובת: בית משפט השלום בתל אביב.

 עמוס יהונתן
 ממוסמכת

14.8.02
 תאריך

1. ס"ח התש"י, עמ' 1
 2. י"פ התשס"ב, עמ' 575